

MERT HÜSEYİN AKGÜN

Akıncı davasının gösterdikleri

1 5 Temmuz darbe girişimi her şeyden önce seçilmiş cumhurbaşkanını ve hükümeti devirme, öldürme, yaralama ve hürriyetten yoksun bırakma gibi çok sayıda ve türde suçun işlendiği adli bir vaka olarak karşımıza çıktı. Henüz darbe teşebbüsü devam ederken ilk soruşturmalar açıldı, süratle iddianameler hazırlandı ve davalar görülmeye başlandı. Bunlar arasında sanık profili ve dosya kapsamı itibarıyla iki davanın öne çıktığını gördük: **Akıncı ve Genelkurmay çatı davası**. 224 sanıklı çatı davası Haziran 2019'da sonuçlanırken 475 sanıklı Akıncı davasında da hüküm geçtiğimiz Perşembe günü verildi.

Akıncı davasını diğer yargılamalardan ayıran başlıca husus darbenin karargâhı olan Akıncı üssünü ve savcılığın tespitlerine göre o karargaha örgüt tarafından atanmış sivil **FETÖ** yöneticilerini (Fetullahçı terminolojide imamları) konu almasıdır. Bunlar **Adil Öksüz**, Kemal Batmaz, Hakan Çiçek, Nurettin Oruç ve Harun Biniş'ti. Bu beş kişi Gülen ve örgütün tepe yönetimi tarafından görevlendirildi. İddia makamı bu bulguyu yurtdışı giriş çıkış bilgileri, baz istasyonu kayıtları, üs koridorunda kaydedilen kamera görüntüleri ve tanık beyanlarıyla destekledi. Üç yıldan fazla süren duruşmalar sonunda Öksüz halen firari olduğu için dosyası ayrılırken Batmaz, Biniş, Çiçek ve Oruç anayasayı ihlal, cumhurbaşkanına suikast ve kasten öldürme suçlarından toplam 79'ar kez ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile cezalandırıldı. Her ne kadar darbenin askeri yönetici takımı çatı davasında yargılansa da o gece üste görev yapan bazı subaylar Akıncı davasında yargılanıp hüküm giydi. Bunlar arasında yer alan eski Yarbay Hakan Karakuş, eski Yüzbaşı Mustafa Mete Kaygusuz, eski pilot Binbaşı Mustafa Azimetli ve eski Binbaşı Mehmet Fatih Çavur'a da 79'ar kez ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verildi.

Güçlü kanıtlara rağmen bu sivil yöneticilerden hiçbiri itirafçı olmadı, herhangi bir gerçekçi argümana dayanma ihtiyacı dahi duymadan salt biçimde inkar yoluna gittiler. Oysaki askerler arasında az sayıda da olsa itirafçı olan sanıklar olduğunu biliyoruz. Bu farklılığın sebebini örgütün kendine özgü yapılanma modelinde bulmak mümkün. Diğer terör örgütlerinin aksine FETÖ'de –"mahrem ünite" olarak adlandırılan askeri kanat da dahil olmak üzere– örgütün her kademesinde inisiyatif tamamen sivil yöneticilerdedir. Bu yapıda yer alan askerler ise rütbelerine bakılmaksızın "öğrenci"den öte bir pozisyona sahip değildir. Dolayısıyla Fetullahçı ideolojiye en radikal biçimde bağlı olanların da sivil yöneticiler olmasına şaşırılmaması gerekir.

Adil yargılama ve Fetullahçılığın meşruiyet krizi

Akıncı ve Genelkurmay çatı davalarının en çarpıcı özelliği Türk yargı tarihine geçecek ölçüde adil yargılanma ilkesine riayet edilmiş olmasıdır. Bu örgütün Türkiye aleyhine uluslararası çapta aleni veya

örtülü bir şekilde yürüttüğü kara propaganda argümanlarına ciddi manada zarar verecek ve içine girdiği küresel meşruiyet krizini daha da derinleştirecektir. **Akıncı davasında mahkeme bir yandan adil yargılanma hakkından taviz vermezken diğer yandan maddi gerçeği bir an önce ortaya çıkarmak için fevkalade bir gayret gösterdi.** Hem örgüt mensuplarının suiistimalleri hem de sanık sayısının olağanüstü fazlalığına rağmen yargılamalar makul sürede tamamlanabildi. Bu zaten gerçekleşmesi gereken bir durum olarak görülebilir ama ne yazık ki yakın tarihimiz sonuçlandırılmayan ve bu sebeple ciddi hak ihlallerine yol açan davalarla dolu. Bunlar arasında çok sayıda terör yargılamasına da rastlamak mümkün. Bu davalar ya zaman aşımına uğramış ya da yasal tutukluluk süresi içinde kesin hükümler verilemediği için terör suçluları tahliye edilmiştir. Bu sebeple yargı açısından Akıncı davasında gösterilen performans sevindiricidir.

Mahkeme heyeti suç teşkil eden eylemlerin vahameti ve toplumsal duyarlılığa rağmen ceza usul hukuku ilkelerinden ödün vermedi. **Yargılama süresince suçlu ile suçsuzu ayırmak ve hakikati ortaya çıkarmak için savunma hakkına, aleniyet, silahların eşitliği, sanığın susmasının aleyhine delil olmaması ve kendi aleyhine beyanda bulunmaya zorlanmaması (susma hakkı) ilkelerini her safhada gözettiler ve nihayet sanıkların savunmalarının da tamamlanmasıyla hükmünü tesis etti.** Gereğeli karar açıklandığında yargılama süreci ve mahkemenin kanaatlerine dair daha sağlıklı bir değerlendirme ortaya koyabiliriz. **Ancak 475 sanıklı davada 70 sanığın beraat etmiş olması bile tek başına mahkemenin sanıklara peşin hükümle yaklaşmadığını gösteriyor.** Yargıda reformu tartıştığımız şu günlerde gerek Akıncı gerekse de çatı davasını yürüten mahkemelerin uygulamaları diğer adli mercilerimiz için de bir muhakeme çıpası teşkil etmelidir.

Yasal Uyarı: Yayınlanan köşe yazısı/haberin tüm hakları Turkuvaz Medya Grubu'na aittir. Kaynak gösterilse veya habere aktif link verilse dahi köşe yazısı/haberin tamamı ya da bir bölümü kesinlikle kullanılamaz.

Ayrıntılar için lütfen tıklayın.

YAZARIN ÖNCEKİ YAZILARI

Tüm Yazıları >

- > **27 Mayıs'tan 15 Temmuz'a Türk yargısının demokrasiyle imtihanı (12.9.2020)**
- > **Enver Altaylı dosyası ne anlatıyor? (8.2.2020)**
- > **FETÖ'nün siyasi kanadı: pragmatik ittifaklar-siyaset üstü yapılanma (25.1.2020)**

SABAH

SABAH